

Kaunokirjallisuuden Finlandia-palkinnon ehdokkaat 2017, perustelut

Hauru, Hanna: Jääkansi (Like)

Hauru osaa kirjoittaa sanat niin täyteen merkityksiä, että häntä voi kirjoittajana kutsua timantinhiojaksi. Jääkansi on sodasta ja hulluudesta toipuvan perheen tarina, jossa elämän perusasioista kasvaa suurenmoinen ja koskettava romaani. Tätä kirjaa ei voi lukea ulkokohtaisesti, se puhuttelee lukijaansa kuin ystävää ja sen jokainen lause on kevyt lukea, mutta painava kantaa.

Hurme, Juha: Niemi (Teos)

Myytti vastaa kysymykseen, mistä olemme tulleet ja minne olemme menossa. Myytti on siis selitys metafysiisiin olemassaoloa koskeviin kysymyksiin. Juha Hurmeen Niemi vastaa Suomea ja suomalaisia koskevaan myyttiin kaikella sillä tiedolla, jota kulttuurimme kantaa. Näin laajan kokonaisuuden voi kattaa vain suurenmoisella diletanttisella kaunokirjallisuudella, jossa Hurme haastaa pystypäin niin legendaarisen Egon Friedellin kuin Zachris Topeliuksenkin.

Liimatta, Tommi: Autarktis (Like)

Lämmin humanismi alkaa puhutella kirjan ensimmäisestä luvusta lähtien. Kirjan nimi tulee sanoista arktis ja autonomia. Kun maaseutu tyhjenee ja infrastruktuuri sammuu syrjäseuduilta, sinne jäävät ihmiset saavuttavat autonomian. He huolehtivat omasta elämästään, kulttuuriperinnöstään ja elämän mielekkyydestä omaehtoisesti. Autarktis on suurenmoinen riippumattomuuden ylistys.

Liukkonen, Miki: O (WSOY)

Proosaa voidaan kutsua lauseista koostuvaksi selvitykseksi asian tilasta. Miki Liukkonen O on tässä suhteessa selvitys pakkoneuroottisesta milleniaalisukupolven ajasta, jossa syiden etsiminen muodostuu metsäksi, jonka jokainen puu tutkitaan. O on maksimaalisuudessaan pysäyttävä teos. Sen kieli on täsmällisyydessään hykerryttävää ja kieliainekseltaan se näyttää ehtymättömältä. O kykenee synnyttämään lukijassa uteliaisuutta jokaisella sivullaan, ja havaintojen tarkkuudessa se on ennennäkemättömän terävä.

Sandu, Cristina: Valas nimeltä Goliat (Otava)

Sandu onnistuu esikoisromaanissaan tekemään näkyväksi sen, miten kieli, kulttuuri ja synnyinmaa ovat aina ihmisen ja ihmisyyden rakennuspalikoita. Kansakuntien haavat ovat monesti yhtäläisiä, vaikka päättäisimme tältä silmämme ummistaa ja jakautua parempiin ja huonompiin, voittajiin ja häviäjiin, ihmisiin ja toisiin. Romaniankielinen kulttuuri elää Sandun romaanissa kiinteänä osana suomalaisuutta.

Yli-Juonikas, Jaakko: Jatkosota-extra (Siltala)

Suomalainen poliittinen kulttuuri on viime vuosina muuttunut merkittävästi ja historiallisesti. Yli-Juonikkaan poliittinen satiiri ei pelkästään kommentoi yhteiskuntaa, vaan se pureutuu siihen työkaluun, jolla massoihin vaikutetaan: kieleen. Digitaalinen kulttuuri vaikuttaa näkyvästi tapoihin käyttää kieltä, ja Yli-Juonikas sisällyttää romaaniinsa sen koko repertoarin. Tämä romaani on upealla tavalla törkeä.